

Temat 1: Cuda widziane oczyma podmiotu lirycznego – Wisława Szymborska „Jarmark cudów”.

Przed przeczytaniem wiersza „Jarmark cudów” warto wyjaśnić znaczenie słów tworzących tytuł.

W słowniku języka polskiego są następujące definicje:

Jarmark – wielki targ, zjazd sprzedających i kupujących, odbywający się w stałych terminach, przeważnie w małych miasteczkach.

Cud – zjawisko nadprzyrodzone, rzecz niepospolita, niezwykła, wywołująca zdumienie i podziw.

Po zapoznaniu się z treścią wiersza proszę przepisać lub wydrukować notatkę:

Wiersz pt. „Jarmark cudów” to utwór o niezwykłości otaczającego nas świata.

Jako cuda przedstawiono rzeczy zwyczajne, np. chmury, wiatr, zwierzęta, słońce itp.

Podmiot liryczny to ktoś, kto umie dostrzegać i podziwiać piękno otaczającego nas świata. Uważa, że cuda dzieją się wokół nas. To, że żyjemy, myślimy, patrzymy, mamy wyobraźnię jest już cudem.

Ćwiczenia pisemne:

1. Wyjaśnijcie znaczenie wyrażeń i zwrotów: *cud natury, ósmy cud świata, dokonać cudu.*
2. Wstawcie w wyznaczone miejsca odpowiednie sformułowania z ramki.

na porządku dziennym, nie do pomyślenia, za prawdziwy cud

Narodziny pandy w niewoli nie są _____.

Dlatego kiedy w tokijskim zoo przyszła na świat młoda panda, pracownicy ogrodu uznali to

_____ . Wcześniej było to dla nich

_____ .

2. Połączcie podane wyrażenia z właściwymi wyjaśnieniami.

cud natury •	• coś wspaniałego, doskonałego, nieprzeciętnego
ósmy cud świata •	• coś zaskakującego, niezwykłego, rzadko spotykanego
cuda niewidy •	• zadziwiający i bardzo piękny element krajobrazu.

Temat 2. Jak kulturalnie porozumiewać się?

Głównym celem lekcji są ćwiczenia w posługiwaniu się językiem potocznym w sytuacjach nieoficjalnych i przestrzeganiu etykiety językowej w sytuacjach oficjalnych.

Zanim poznacie nowe wiadomości, zastanówcie się nad odpowiedziami na pytania:

- *Z jakiego powodu lubicie rozmawiać?*
- *Z kim wolicie rozmawiać z dorosłymi czy z rówieśnikami?*
- *Dlaczego łatwiej się rozmawia z kolegami lub koleżankami?*
- *Co wpływa na dobre kontakty międzyludzkie?*
- *Co to znaczy kulturalne porozumiewanie się?*

Jeżeli macie jakieś wątpliwości, to podpowiedzą Wam nowe informacje.

Warto pamiętać, że w wypracowaniach pisemnych, nie używamy języka potocznego, podobnie jak w sytuacjach oficjalnych. Należy posługiwać się poprawną, literacką polszczyzną. Słowa potoczne mogą się znaleźć w dialogu lub w cudzysłowie, gdy przytaczamy sytuacje z życia wzięte.

Zapoznajcie się proszę, czym charakteryzuje się sytuacja oficjalna i nieoficjalna.

Sytuacja nieoficjalna – macie z nią do czynienia, kiedy swobodnie rozmawiacie z rówieśnikami lub bliskimi Ci osobami dorosłymi. Używacie wtedy nieoficjalnej odmiany języka, np. **wyrazów potocznych** (*się ma* zamiast *cześć*, *sorki* zamiast *przepraszam*, *matma* zamiast *matematyka*) oraz zabarwionych uczuciowo (*kiciuś* zamiast *kot*, *ciacho* zamiast *ciasto*).

Sytuacja oficjalna - kiedy publicznie przemawiacie lub rozmawiacie z nauczycielem, sąsiadką albo inną osobą dorosłą spoza *Waszego* bliskiego otoczenia. Stosujecie wtedy oficjalną odmianę języka. Należy starannie dobrać słowa, prawidłowo budować zdania, używać zwrotów grzecznościowych, np. Szanowni Państwo.

Po przepisaniu lub wydrukowaniu poniższej notatki, proszę zapoznać się z informacjami w podręczniku na str. 302-304 i wykonać ćwiczenia: 1- 4 str. 304.

Temat 3. Jak wymawiamy, jak słyszymy, jak piszemy ? - „Co już wiemy o głoskach i sylabach?”

Proszę przypomnieć sobie wiadomości dotyczące głosek, liter, sylab.

Znajdziecie je w podręczniku na str. 305 – 306.

W zeszycie ćwiczeń należy wykonać zestaw ćwiczeń na str. 63 – 65.

Temat 4. Akcent i intonacja „Jak akcentować wyrazy? Jak intonować zdania?

Akcent wyrazowy to silniejsze wymówienie jednej z sylab.

W języku polskim najczęściej pada na **przedostatnią** sylabę.

Trzecią sylabę od końca akcentujemy:

- w wyrazach obcego pochodzenia zakończonych na – yka, - ika (botanika, fizyka);
- w 1. i 2. osobie liczby mnogiej czasowników w czasie przeszłym (chodziliśmy, staliście);
- w liczbie pojedynczej i 3 osobie liczby mnogiej czasowników w trybie przypuszczającym (namalowałbym, zanieśliby)
- Czwartą sylabę od końca akcentujemy w 1. I 2. osobie liczby mnogiej trybu przypuszczającego (wiedzielibyśmy, robilibyście).

Proszę wykonać w zeszycie ćwiczeń polecenia na str. 69- 70.

Prace należy przysyłać na dotychczasowych zasadach, w formie zdjęć lub wydruku.

Pozdrawiam